

acestei clase piese-document răsună tulburător și actual. Cum răsună, de asemenea, limpede, avertismentul formulat de cunoscuta operă a lui Horia Lovinescu, în spectacolul constănțean în care jocul păcii și al războiului, al vieții și al morții, al ființei și neființei, se configurează prin interpretări viguroase, dintre care se detașează cea a lui Lucian Iancu (Tatăl).

Piesa scriitorului japonez Kobo Abe, satiră dramatică la adresa afacerismului cu „suflete moarte”, transcrisă într-un registru stilistic exotic de către Cătălina Buzoianu, a adus un argument cultural inedit în această panoramă teatrală dedicată problemelor cu care se confruntă omul contemporan. Parabolă ironică privind raporturile dintre ideal și compromis, noblețea țărilor și pragmatismul mijloacelor, lecție acidă despre agresiune și mecanismele mistificării, *Bețta sfântă* de Paul Everac, subtil tratată de regizorul Dominic Dembinski într-o tonalitate fals-retorică, printr-o distanțare care, în mod paradoxal, nu exclude lirismul, a devenit o altă operă de rezistență a Festivalului, sporindu-i coeficientul de originalitate.

A rezultat o substanțială varietate a viziunilor dramaturgice, a demersului regizoral, a formulelor stilistice, semnificativ subsumate aceleiași vocații umaniste.

Colocivul final a subliniat această calitate primordială a teatrului românesc. Participanții la dezbaterile conduse cu autoritate de către prof. Ion Toboșaru — dramaturgi (Paul Everac, M. R. Iacoban), critici de teatru și artă plastică (Victor Parhon, Doina Modola, Horia Horșia), scriitori (Ștefan Iureș), cadre didactice din învățământul teatral (Ileana Berlogea, Horia Deleanu, Ovidiu Drimba, Mihai Vasiliu), secretari literari (Romeo Profit), muzicologi (Irina Odăgescu-Țuțuianu), cărora li s-a adăugat cuvântul substanțial al tovarășei Tamara Dobrin, vicepreședinte al Consiliului Culturii și Educației Socialiste — au analizat pe larg și au sintetizat pregnant implicațiile vaste ale temei. S-a constituit astfel un cadru propice pentru a se dezbate programul ideologic al teatrului nostru, demonstrându-se și prin acest festival — organizat de C.C.E.S., de Comitetul național pentru apărarea păcii, de A.T.M., de Comitetul județean de cultură și educație socialistă Constanța și de Teatrul Dramatic din localitate — că la imperativele formulate de către Congresul educației politice și culturii socialiste, teatrul răspunde prompt, prin valoare.

Mira IOSIF

telex-,,teatrul“ ● telex-,,teatrul“ ● telex-,,teatrul“

În dorința de a oferi cititorilor noștri posibilitatea să-și exprime opinia cu privire la spectacolele văzute, cât și cu privire la cronicile dramatice publicate de revista noastră, sau de alte publicații, vom inaugura, începând cu numărul 9/ septembrie 1982, rubrica „Spectatorii au cuvântul”. De prisos să adăugăm, că nu vom ezita să publicăm și acele puncte de vedere cu care nu vom fi noi înșine de acord, sau care polemizează cu opiniile noastre. Așadar, stimați spectatori, aveți cuvântul!

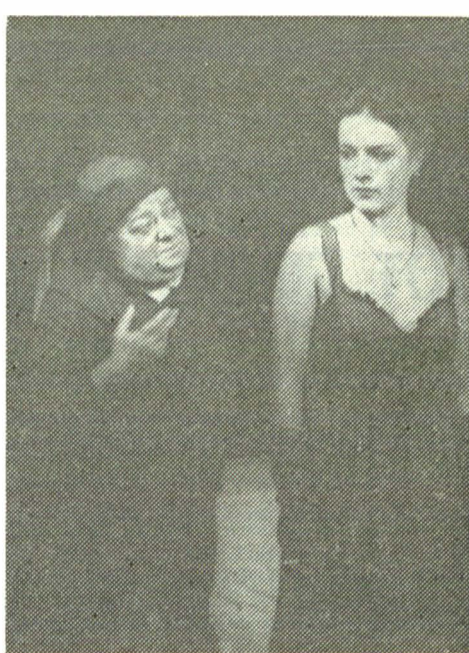
● Redacția noastră și, în mod deosebit, această ru-

brică de știri, au de suferit de pe urma lipsei de sollicitudine, de promptitudine și de exactitate, a unora dintre secretarii literari ai teatrelor, care, în ciuda repetatelor noastre apeluri, nu ne informează despre (măcar) premierele care au loc, nu ne comunică numele realizatorilor, nu ne dezvăluie proiectele de lucru ale teatrelor. Cum să-i convingem noi pe acești părtași la viața teatrală că este, în primul rând, interesul teatrelor să ne furnizeze date despre ceea ce ele realizează? ● Știați că singura fototecă teatrală, deosebit de bogată, o are revista „Tea-

trul”? În rafturile noastre există mii de fotografii, care păstrează imaginea spectacolelor din ultimul sfert de veac, de pe întreg cuprinsul țării. Și totuși, sînt teatre care nu ne trimit fotografii din spectacole, sînt destule teatre care nu ne oferă portrete ale actorilor, în rolurile lor cele mai importante. Facem din nou apel la secretariatele literare ale teatrelor, să ne trimită fotografii din spectacole, portrete ale actorilor, diapozitive color etc. Le vor revedea, fie în paginile revistei, fie în ale almanahului „Gong”. ●

armonios și cursiv, ideile majore fiind enunțate limpede. Fără a avea relieful, adâncimea și intensitatea textului, spectacolul impune, prin câteva imagini de expresivă teatralitate, dialectica proprie viziunii autorului: jocul dintre aparențe și esențe, dintre realitate și ficțiune.

Cele două personaje excentrice și groțești, Suif și Mèche, excelent interpretate de Eugen Mazilu și Vasile Cojocaru (în travesti) aduc în scenă culoarea mediului uman. Dintre caracterele angrenate în conflict, se distinge Juréal, în interpretarea lui Constantin Guțu. Actorul realizează, cu mijloace simple, o compoziție solidă, de maturitate profesională, alternând nuanțat grotescul și tragicul, amărăciunea autentică și bufonada. Jucând inteligent și sincer, tinăra interpretă a Margueritei, Mirela Atanasiu, s-a apropiat destul de mult de adevărul personajului, însă n-a putut exprima, pe tot parcursul rolului, dialectica unor trăiri complicate și contradictorii, neizbutind să lege într-un întreg elanurile vitalității și aspra cenzură morală, candoarea veritabilă și inocent-perversa voluptate de a-și asuma masca viciului. Virgil Andriescu a oferit o imagine edulcorată a Călăului chinuit de avânturile simțirii și de inhibiții morbide, atribuindu-i o alură de intelectual interiorizat, care contrazice atât datele de instinctualitate primară, cât și obscurantismul funciar al celui ce ascunde înfricoșătoare taine. În linii ezitante a fost conturat și Don Pillar, jocul lui Emil Sassu, în registrul realismului cotidian, nesugerând dimensiunile simbolice ale

personajului. Cuplul cavalerilor spioni, cinici și afemeiați, care, plătind ucigași ca să-l înlăture pe Juréal, declanșează tragedia, a fost susținut, cu vigoare temperamentală, de Titus Gurgulescu, cu a-plomb caricatural, de Longin Mărtoiu.

Cuvinte bune se cuvin Sandei Diaconescu, pentru susținuta ei activitate de răspîndire, într-o frumoasă și expresivă limbă românească, a difișilor partituri ghelderodeene.

Valeria DUCEA

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

Ultima premieră a stagiunii, la Teatrul Național din Timișoara: *Goana de Paul Ioachim, în regia lui Emil Reus și scenografia Doinei Almdjan-Popa. Ioan Ieremia a început repetițiile cu Arma secretă a lui Arhimede de Dumitru Solomon, cu Daniel Petrescu în rolul lui Arhimede. ● La Teatrul „Nottara“ se pregătește, pentru deschiderea stagiunii 1982—1983,*

spectacolul cu piesa Negru și roșu, de Horia Lovinescu, în regia lui Dan Micu și scenografia lui Dragoș Georgescu. ● Popularul actor Dem. Rădulescu a împlinit cincizeci de ani. Mulți înainte și noi succese! ● Teatrul de Comedie a organizat un concurs pentru angajarea unor actori. S-au prezentat 57 de candidați. Au reușit patru actori. Alți trei

au fost declarați „reușiți fără loc“. E și asta o formulă! ● La Reghin, s-a sărbătorit de curînd împlinirea unui veac de la primul spectacol de teatru jucat în localitate. Cu acest prilej, a fost inaugurat Teatrul popular, care a înscris pe așiful său Băiatul cu floarea, de Tudor Popescu, și Nu sînt Turnul Eiffel, de Ecaterina Oproiu. ●

VIITORUL ROL

CARMEN PETRESCU

Încă din studenție, Carmen Petrescu s-a făcut cunoscută, jucînd în filmul *Actorul și sălbaticii*. La absolvire (1973), a fost repartizată la Teatrul de Nord din Satu Mare; din 1976, s-a integrat în colectivul Teatrului Tineretului din Piatra Neamț, unde a înregistrat succese, obținînd premii pentru interpretarea rolurilor: Liz (*Vieți paralele*, de Ovidiu Genaru), Gabriela (*Somnoroasa aventură*) și Ortansa (*Proștii sub clar de lună*), de Teodor Mazilu. Din fișa ei de creație, pe ambele scene, cităm: Mașa și, ulterior, Națașă (*Trei surori*, de Cehov); Lady Milford (*Intrigă și iubire*, de Schiller); Doamna Page (*Nevestele vesele din Windsor*, de Shakespeare); Doamna Luther și Papa — în travesti (*Martin Luther și Thomas Münzer*, de Dieter Forte); Veta (*O noapte furtunoasă*, de I. L. Caragiale); Frosa (*Idolul și Ion Anapoda*, de G. M. Zamfirescu); Patroana (*Mitică Popescu*, de Camil Petrescu); Silvia (*Acești ingeri triști*, de D. R. Popescu); Elsa (*Dragonul*, de E. Șvart); Clitemnestra (*Muștele*, de J. P. Sartre).

Afișul noilor premiere de la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț va cuprinde, printre altele, *Anotimpuri teatrale*, de Eduard Covall (semnat și al regiei) și un spectacol-coupé alcătuit din farse culese de francezul Jean Variot — *Istoria comică a magului Faust, larba amăgiriilor* și *Soțul ideal* (regia: Victor Ioan Frunză). Carmen Petrescu este distribuită, în ambele, în mai multe roluri.

„Printr-o fericită coincidență, cele două spectacole pun în valoare deopotrivă (în ciuda deosebirilor de temă, timp și spațiu) același mecanism lăuntric, prea puțin cunoscut: dedublarea actorului — ființa sa și masca histrionului...”

În *Anotimpuri...* (confesiunea unui slujitor al scenei, luminată din șapte unghiuri diferite, pornind de la șapte vârste diferite ale actorului), momentul în care joc, „Soții Pitoeff”, completează suita unor monoloage care încearcă să sublinieze interferența dintre viață și scenă, dintre adevărul teatrului și mistificările ce-și fac loc într-o existență dedicată profesiunii de actor.

În spectacolul-coupé, voi interpreta: Soția Dracului, Bucătăreasa, Soția lui Paul, Baba, Husarul, Vaca și a treia soție a lui Barbă Albastră, dar, înainte de toate, rolul Actriței (o comediană din teatrul ambulant de bilci), care intră, rînd pe rînd, în pielea personajelor respective, ca apoi spectatorii s-o regătească pe ea, pe această femeie de profesiune actriță, pregătindu-se s-o ia de la capăt pentru a deveni din nou Soția... Bucătăreasa etc., etc.

Încerc să comunic cîteva idei discutate cu ambii regizori, care intenționează ca, prin aceste spectacole, să creeze un liant între spectatorul avid de a înțelege actorul, în întreaga sa comportare, și interpret, această ființă ciudată, care transmite idei și sentimente străine, filtrate prin propria sa capacitate de selecție, la urma urmelor, prin propria sa suferință. Pentru mine, această experiență înseamnă o nouă șansă de a-mi verifica posibilitățile, supunîndu-mă unui alt alfabet de expresie teatrală. Mă bucur că am ocazia să joc în două spectacole cu același mobil: cultivarea respectului pentru teatru și pentru slujitorii lui”.

telex-., teatrul“●telex-., teatrul“●telex-., teatrul“

A încetat din viață Grig Schitcu, prețuit actor, care a slujit, cu talent și credință, scena orădeană, încă de la înființarea Teatrului de Stat din Oradea. ● O foarte inte-

resantă carte a apărut în editura „Meridiane”: Despre arta reprezentăției dinainte gîndite și despre improvizație de Andrea Perrucci, tradusă de Olga Mărculescu. ● Teatrul de Nord din Satu Mare, sec-

ția română, a pregătit, pentru stagiunea estivală, spectacolul de divertisment muzical umoristic Floricele de porumb, de Valentin Silvestru și Dumitru Solomon. ● La

VIRGIL OGĂȘANU

De la începutul carierei sale, Virgil Ogășanu a apărut ca o personalitate conturată. Jocul său mizează pe farmec, pe spontaneitate, pe priceperea de a imbrina candoarea și ironia, făcându-le să se potenteze reciproc. Discreția mijloacelor sale interpretative dă personajelor o aură de sensibilitate și finețe intelectuală. Rolurile interpretate de Virgil Ogășanu par multe, prin durata ieșită din comun a vieții spectacolelor respective, care le fixează în conștiința publicului: Camille Desmoulins (*Moartea lui Danton*), Leonce (*Leonce și Lena*) de G. Büchner; Malvolio (*A 12-a noapte*, de Shakespeare); Baronul (*Azilul de noapte*, de M. Gorki); Werther (*Noile suferințe ale tîndrului W.*, de U. Plenzdorf). Dar, la o privire mai atentă, sînt mai puține decît ne-am fi așteptat...

Pe cele două scene ale Teatrului „Bulandra”, Virgil Ogășanu poate fi văzut în spectacolele: *Răceala*, de Marin Sorescu (Mahomed); *O zi de odihnă*, de Kataev (Miusov); *Voluptatea onoarei*, de Pirandello (Baldovino); *Menajeria de sticlă*, de Tennessee Williams (Jim O'Connors); *Anecdote provinciale*, de A. Vampilov (Ugarov, Karnaev). Pentru stagiunea viitoare, repetă, în plesa lui Mihail Bulgakov, *Țarul Ivan își schimbă meseria*, rolul Timofeev. Regia: Alex. Colpacci, scenografia: Dan Jitianu.

„Pregătim spectacolul pentru următoarea stagiune, sîntem abia la începutul repetițiilor, așa încît rolul pe care-l voi juca e «crud», e încă «în șantier». Personajul, inventatorul Timofeev, deși pare mai puțin generos decît celelalte, ca rol, reprezintă nucleul satirei lui Bulgakov.

Timofeev este constructorul unei mașini a timpului; cu această mașină, el se întoarce din Moscova anilor '20—'30 în secolul XVI, la Curtea Țarului Ivan, supranumit cel Groaznic; prilej de analo-

gii și de contraste. Forînd în trecut, el înțelege mai bine prezentul. Timofeev este în același timp un visător, un poet, dacă vrei, care își trăiește fericit visul.

Adevărul lui Timofeev este cel al răsturnării aparențelor; mintea lui înfierbîntată construiește fantezii pe care le regăsește odată cu pătrunderea în vis. El e preocupat să înțeleagă raporturile cu lumea înconjurătoare, cu tot ce există, dar mai ales să-și înțeleagă timpul; dorința de a ieși în lume, în univers, de a pune față-n față epocile, îl obsedează într-atît, încît s-a izolat de cei din jur, chiar de soție. Prins în evenimentele pe care le vede prin aparatul său, el trăiește momente de fascinație, visează lucruri frumoase. Este convins că acea mașină va fi de folos întregii lumi. Asemenea oameni dăruieți, de felul lui Timofeev, am mai întîlnit în teatru; mă gîndesc, de pildă, la Marin Miroiu.

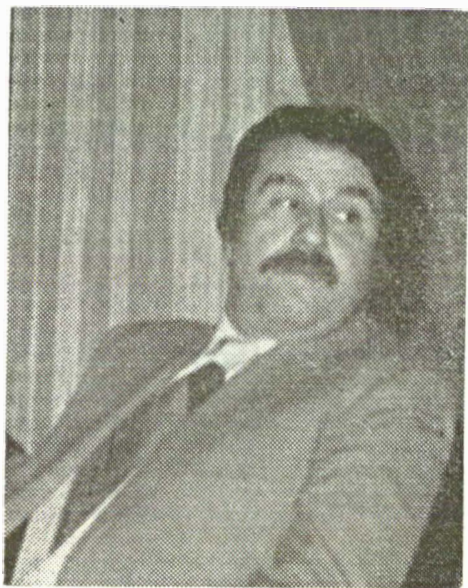
Proiecte de viitor: sînt distribuit în *Vilegiaturistii*, de Maxim Gorki, în rolul Dudakov. Regia: Alexa Visarion. Întrucît nu am intrat în lucru, despre Dudakov, cu altă ocazie”.

telex-,,teatrul“ ● telex-,,teatrul“ ● telex-,,teatrul“

Teatrul German de Stat din Timișoara a avut loc premiera piesei Ifigenia în Taurida de Goethe, în regia lui Alexander de Montléart (directorul Teatrului din Lüneburg — R.F.G.) și scenografia lui Gabriel Kazinczy. ● Co-

lectivul artistic al Teatrului „Bulandra” s-a întîlnit cu oamenii muncii de la Centrul Național de Fizică de pe platforma Măgurele. S-a dialogat deschis, fertil, despre realizările și proiectele teatrului. ● Cronicara teatra-

lă a revistei „Orizont” și colaboratoarea noastră Antoaneta C. Iordache a debutat ca romancieră cu volumul Singurătatea poveștilor pentru copii. ● În „Flacăra” din 9 iulie 1982, Ion Cojar vorbește cu pastune și responsabilitate despre

VIITORUL ROL

RADU PANAMARENCO

Radu Panamarenco a debutat în 1962, la Teatrul Național din Tirgu Mureș, unde a întâlnit o atmosferă stimuloare și a fost distribuit în roluri care i-au îngăduit să-și afirme talentul și să se dezvolte profesional. Actorul mărturisește : „Am avut norocul să lucrez sub îndrumarea experimentatului om de teatru Tompa Miklós, artist emerit, cărui îi datoriez ceea ce sînt azi“. A mai jucat la Teatrul „Mihai Eminescu“ din Botoșani și la cel Municipal din Ploiești. Dintre rolurile interpretate pe cele trei scene, amintim cîteva Ionică Pară (*Să nu-ți faci prăvălie cu scară*, de Eugen Barbu); Rumân Gruie (*Vlaicu Vodă*, de A. Davila); Blohin (*Povestiri din vechiul Arbat*, de A. Arbuzov); H. C. Curry (*Omul care aduce ploaie*, de Richard Nash); Șbilț (*Patima roșie*, de Mihail Sorbul); Spiegelberg (*Hoții*, de Schiller); Ross (*Mac-*

beth, de Shakespeare). Din 1976, face parte din colectivul Teatrului Giulești. Aici a fost distribuit în: Potapov (*Da sau Nu*, de Al. Ghelman); Țifescu (*Descăpăținarea*, de Al. Sever); Tolănică (*Comedie fără titlu*, de Ion Băieșu); Stavăr (*A cinceu lebedă*, de Paul Everac); Chiriac (*O noapte furtunoasă*, de I. L. Caragiale); Băjenaru (*Opinia publică*, de A. Baranga); Căpitanul (*Woyzeck*, de Büchner) ș.a. Radu Panamarenco este prin excelență actor de compoziție. Compozițiile lui nu sînt ample și de largă respirație, dar, prin forța și vitalitatea interpretului, dobîndesc importanță și semnificație în caracterizarea unui mediu, a unei atmosfere.

În prezent, Radu Panamarenco repetă în *Serpentina*, de Paul Everac, rolul Băuceanu, iar în *Pălăria florentină*, de La-biche, pe cel al negustorului Nonancourt.

„Băuceanu este prototipul clasic al parvenitului. Lipsa de scrupule, demagogia și arivismul îl fac să aibă o imagine răsturnată a relațiilor cu cei din jur, pe care îi judecă sau îi apreciază conform psihologiei sale deformată. Discrepanța dintre aparență și esență, ca și o permanentă explozie verbală (dovada certă a inculturii și non-valorii), îl fac pe Băuceanu să devină pe rînd ridicol, revoltător sau comic. Aducînd pe scenă acest personaj, aș dori ca spectatorul să nu fie captivat doar de latura comică a acestui intrus în societate, ci să pătrundă dincolo de aparența înșelătoare.

Total diferită este structura personajului din *Pălăria florentină*, Nonancourt. Provincial conservator, apărător al moralei tradiționaliste, tată blind și iubitor, el vrea ca — în ciuda tuturor încurcăturilor în care fără voia lui este implicat — ceremonia căsătoriei fiicei sale să se desfășoare conform tradiției. O înțelegere întîrziată a evenimentelor, o lipsă de perspicacitate îl ajută să iasă cu ușurință din orice conflict, intrucît nu realizează gravitatea a ceea ce i se întîmplă. Ajutat de regizorul Tudor Mărăscu și de excelenta echipă de interpreți, sper să reușesc ceea ce mi-am propus“.

Maria MARIN

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

raporturile dintre regie și dramaturgie. ● La Tulcea, colectivul de amatori „Teatrul tineretului“ repetă Mășterul Manole, de Ștefan Dumitrescu. Alt colectiv de amatori tulcean, Teatrul muncitoresc, repe-

tă o piesă de același Ștefan Dumitrescu, intitulată... Despicătura ontologică (!) ● Citim, în „Scinteia“ din 16 iunie 1982, că „Marele presbiter și episcop al noii religii universaliste“ incriminează dra-

maturgia și teatrul, în capitolul 46 al „Statutului noii religii“. Nici nu știe „Marele presbiter“ cite milioane de „rătăciți“ de la „dreapta cale“ se declară iubitori ai teatrului!

FAIMA